

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Martia. —

Pretitulul loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inlaturulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIAI.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchi'a Austriaca.

TRANCLIBANIA.

De sub p6tra Cozlei 5. Fauru 1860.

In dilele trecute fuseram martori unei cordiale petreceri. — Credinciosulu poporu romanu din Transilulu mare rusinanduse de acele superedificate parochiale f6rte neindemanatece, ce iau fostu remasu dela parenti si mosi, si vediendu incomoditatea loru — la propunerea amnatului loru parochu D. Vasiliu Andereanu in cojntielegere facuta cu m. o. D. reactivu protopopu I. K. cu unu consensu a animei sau apucatu in anulu 1858 si sub restimpu de unu anu si jumetate au redicatu una casa parochiala cu 4 incaperi si 1 cuchna, acoperita cu sindila, care p6te servi de modelu pentru t6te parochiele din protopopiatulu Ciocmaniloru si din cele d6ue vecine ale Notieglui si a Siomeutei mari. —

La solenitatea santirei acestei case neau adunatu pe noi in numeru destulu de mare sincerulu doru amicabilu de a convenire de prin respandirea n6stra cea asemenea celeia a poporului evreu. — Acesta adunare au fostu condecorata din partea besericei de demnulu si m. on. D. Ioane Kesely v. protopopulu traptuale al Ciocmaniloru, din partea concernintelui m. on. c. r. oficiolatu civile D. adjunctu de Mikolai si alti barbati onorabili. —

Totu din staruinti'a acestui preotu zelosu, si a susu numitului D. v. protopopu sau mai redicatu aici in auii trecuti inca si una casa de sc6la respundiet6re sc6pului; — 6r' acum se cierne idea si planulu edificareii unei beserice noue de p6tra, care idea, speramu, ca nu peste multu timpu se va realisa. —

Inse nu e de uitatu, ca pre catu au staruitu intru aceste Dn. v. protopopu si parochulu cu zelulu seu, pe atata au confaptuitu la redicarea casei parochiale auctoritatea cea plina de energia si de activitate blanda a neuitatului nostru prea stimatu D. pretore Antoniu Hubrik, care — patrunsu fiindu de spiritulu misiunei sale celei importante — cu t6ta data ocaziune conlucra intru inflorirea si prosperarea sc6leloru si a besericeiloru n6stre', cu svatulu si auctoritatea sa, dandu impulsu la t6te comunele preturei in aceste objete ce mai inainte fusesera de totulu neglese si delasate pe la noi. —

Acestu barbatu generosu si au eternizatu numele si aiau intiparitu aducerea aminte intru adunculu animei tuturoru romaniloru siesi subordinati, prin descendenta sa si prin neobosita sa lucrare in interesulu fericirei spirituale si materiale a poporului de t6ta plasea! —

Astfelu s'ar put6 edifica beserici, scoli si case parochiali de p6tra pe ambi tiermii Somesulului si prin totu tienutulu Siomeutei mari, caci p6tra, mai vertosu cu ocaziunile unoru nor6ie mari si de sine intra in casa omului peste voia lui, apoi lemuele si sindila de fagu si de goronu asemenea. Numai cladite peate olalta ar' debui si ce s'ar put6 efertui, d6ca s'ar intr'anima poporulu la aceste lucruri f6rte folosit6re si demne de laudatu. —

— In dilele trecute avura si magiarii din Zelau — dupa esemplulu altora mai din t6te cetatile si orasiile — unu balu nationalu, unde — afora de D. presiedintele a tribunalului de prefectura, nu au fostu iertata intrarea altora, decumva nu au fostu imbracatu din verulu capului pene'n talpe totu in costumulu nationalu magiaru, — 6r' jocuri numai pure magiare „cs6rd6s, k6r-magiaru“ si altele sau saltatu: — sau scapatu ciganii de au trasu si unu „Walzer,“ inse nimeni jocandulu cutare d6mna cu uimire sau miratu dicundu: ce minune in orasiu c6 acesta nimeni se nu se alle cine se scie joca Walzerulu! —

Conversatiunile au decursu intre entusiasme convorbindu despre eroii magiarii din timpurile istorice: Atila, Leelu, Botondu, 6rp6du, Mathia (romanulu), Zrinyi, Paulu Cnezulu, Bethlen, R6koczi si cei mai dinc6ce. —

Adeveratu frum6sa reintipuire a vechiloru eroi Scithiei si alipire de nationalitatea sa, numai sabia Atiliei, bucinulu lui Leel si barda lui Botondu nu era de facia.

Pene acolo sau electrizatu prin totu ce e nationalu, in catu unii, ca se nu remane indereptu cu meritulu de bravura, siau datu in pemnu si mosiile, numai se documente, cumca sunt nationalisti buni si familia loru e una dintre cele mai stralucite in patria. —

Se le postimu cu astfelu de ocaziuni sei petreaca in pace, noi nu le putemu face incomoditate, caci nu avemu costume de acele magiare. —

De sub p6tra Cozlei, 13. Fauru 1860. In dilele trecute avendu procesu una romana cu una fata de evreu pentru nutrire a unei fetit6e a acesteia inaintea c. r. judecatorie de Ciehu, energiosulu pretore D. Szedlaczek, ca se precurme procesulu si se mai adauge numerulu credinciosiloru romano-catolici — cu invoierea mamei respective, au cumparatu fetitia cea de evreu pentru 40 fiorini v. a., pe care ducanduo la preotu o au botezatu sub nume de „Ana Szedlaczek. — Filia adoptiva se participa de adeverata parentiesca iubire a noiloru sei parenti, carii nu au alti sii. —

G. St.

Брашовъ. (Ромънии дин церила австриаче ши жърнале де алте лимби.) Шнъ жърналъ микъ, къ знъ пълвикъ еаръш микъ дпсъ алесъ, фаче ф6рте бине д6къ елъ кол6пеле сале челе зпгсте ле дшле тот6деазна пе кт6 се п6те нзмай къ дескриереа фаптелоръ ши евеншпнтелоръ адеврате, посиве, еаръ формареа де пърери, де раци6ншпнт6 ши ж6декатъ аспра лоръ о ласъ май пълт6 дп воиа чит6риор6 челоръ май лшпнади аи ови. Шнъ чит6риоръ адикъ аперъ ши дшцелепт6 е дндестлат6 с6'а даи лш фанте кошпаните, нзмай оъ фие ачелеа дп легшпнте хропологикъ знеле къ алтеле. — К6 т6те ачестеа тревзе оъ рехп6штет6, кшккъ обвин6 ши дшпрецшрери ши евеншпнте де ачелеа, знде орикаре жърналъ, фие ачела кт6 де микъ, официалъ с6къ independent6, е даторъ нз нзмай а дече пе лекторъ ла юворзл6 де знде а пърчес6 кштаре фант6, чи а'а да с6 прич6пъ дшк6т6ва дпкъ ши зршерила каре се май пот6 траце дпн позл6 евеншпнт6. — Дп asemenea кас6 пе аел6м6 noi къ материа деопре каре неам6 пропс6 а скрие ас6дат6; прип зршаре дшпш чит6риор6 нз вор6 лза дп нше де р6къ прехзшптареа, че крехзшпнт6 къ ар тревзи с6 о премитет6 дп лимиле ачестеа.

Стареа лшкрзл6 еоте зрш6т6реа.

Сзпт акш май бине де шесе лшп, де кшнд6 май пълди пълвичшпш до аи алтор6 пшципш ащ дшчензт6, прехзш зичет6 май пе ромъншпте, а'шп фаче тревз къ noi, май пълт6 ка орикшнд6 алт6дат6 де опт6 аш, адикъ кам дела 1852 дшк6че, а вреа адикъ с6 пе деокрие дп окш пълвикзл6 европеш6 карактерзл6 постр6, аспирацишпше п6стр6, с6 дшмеле а не г6чи сшпшатише ши антшпатише, с6 кшкте кшнд6 зрше де ршпшери дштре noi дшшине, кшнд6 о солидаритате фавзл6с6, кшнд6 еаръ с6 пропшзшд6 ка медичиу чей май искзциди о септиншд6 деоперш6т6ре ка ши кшм noi неам6 ала рехзшпш дштршпш сшпш мортшред6, дпн каре нзмай тршмшциеле архшпцелиор6 ла ж6деката чеа май де апои с6 фие дп старе де а пе май редештента.

Noi, с6къ адикъ пълт6 ч6ркателе п6стр6 жърпзл6ре — кшчи алт6 капал6 де пълвичитате пе лшсеште къ тот6л6 — ам6 пълзшт6 пълз ачи май престе тот6 о т6чере прозшнд6 пълз ла зн6 град6,

Aradu, 24./12. Martiu 1860.

(Urmare din Nr. tr.)

Dupa ce facu atata risu din junime si o ursica asia catu si acuma e rosia la pele si se totu scarpna; dete cu ursica si prin maiorana; dar mie unuia nu mi-aru placé, sa me aflu ca acésta maiorana, intre ursici; caci folosulu meu, ca unei maiorane dintre ursici, nu va fi nici unulu; totusi dice in fine, ca a fostu modestu in critica sa si ca si elu s'a pututu insiela in cele dise; ear de dupa atatea impuneturi si ursicari, amendoi criticatorii dau insufletire teneriloru, sa lucre si mai departe. Frumósa incuragiare!

Acestu manuscrisu anonimu, cum vorbescu unii, se tramise dora si on. Red. a Gazetei si Telegrafului; pe la gimnasiile din Blasiu, Beiusiu; — dora tenerimei din Viena si Pesta. On. Red. a Gazetei, tacu si ierta tenerimei neajunsurile si peccatele acuma in postu; — a Telegrafului le dete pe голу. Noi credemu, ca autorulu manuscrisului a statu inapoia celnialaltu si acesta asculta numa comanda celuia, pe unde 'lu mana, se mérga; se póte inse, ca de sine facu critica; totusi, precum se dice pe aici, se facu prea ocosiu (okos), ca se redica asupra teneriloru din Aradu cu asia agere arme. Altcum, nu denegamu multe cunoscintie, ce are si unulu si altulu; dar pentru aceea puteau fi mai crutiatori si sa nu deie cu bota in balta, ca sa atropésca pe atatia.

Dóra va fi bine, se scie Dnii criticatorii si totu publiculu cetitoriu, despre indemnulu tenerimei, spre edarea „Muguriloru.“ VEDIENDU ad. numerosa tenerime gimnasiala rom. din Aradu, ca pe calea pene acum facuta, nu potu dobendi catedra pentru limba romana si ca nime nu se mai interesédia pentru ea; vediendu si aceea, ca studentii magiari se deprindu, afara de órele scolii si in alte lucruri de literatura lor, firesce sub conducerea vreunui prof. gimnasialu; se indemná si a nostra, ca de sine, a se deprinde mai bine in limba sa, decatu se lucre si afara de scóla, in societatea conscolariloru sei de limba straina. Lucrara dara unu anu, lucrara doi; in urma le veni aminte, se impartásiésca lucrurile lor si cu alti barbati, mai versati in literatura nóstra; mersera dara vreo doi la D. Dr. S., care le-a laudatu intreprinderea si zelulu si 'si lua, precum scimu, ostená a revedé unele cóle lucrute de acésta tenerime; le a descoperitu multe scadieminte si le a recomandat a se cunósce mai bine cu gramatica romanésca; in fine, candu nu se mai putú induplicá, a le mai corege scrierile, — pentru ca era coplesitu cu alte multe a le sale, — spre incuragiare, le a scrisu versurile nici hulite nici laudate, fara a scrie: disticone, ori distice; si ii a indrumatu, se mai recerce si pe altii; inse nu scimu mers'a tenerimea au ba. Dupa ce se audi, ca tenerimea vrea se tiparésca unele dintre lucrurile sale, mai merse odata redactorulu foiloru acelora la D. Dr. S., care nu 'lu a disgustatu, dar nici la indemnatu, se intreprinda acelu lucru; ca se nu créda tenerimea, ca dóra le invidéza; ci s'a esprimatu, ca se fia tenerii luatorj de séma ce facu, se nu tiparésca versuri de acele, care ar fi ne stice si altele, in urma carora li s'ar opri cartea si si-ar face numai rusine; nici aceea nu sciuramu, ce colaboratori voru fi, cu atata mai pucinu, de alegoria despre foculu din Lipova. Redactorulu puse dara din lucrurile tenerimei, ce i se imparú a fi mai bunu si viri si nici hulita, nici laudata incuragiare, in unele indreptata dupa parerea sa. Noi vediuramu cartea tiparita, fara a'i sci cuprinsulu; o cetiram si tacuramu, pentru ca ne aduceamu aminte: cum eram si noi in tenerie, in imaginatiunea nóstra. Supunemu dara, ca déca se aflau asia aspri criticatorii si in privintia colaboratoriloru si anumitu a incuragiarei date, cu multu mai nainte, de ce se si sciea, ca tenerimea vrea se tiparésca vreo carte, — D. Dr. S. déca puté sci, ca se afla undeva asia doi barbati, carii ar fi datu tenerimei mai buna incuragiare; in dreptá tenerimea, sa se puna in corespondintia cu aceia si o ajuta si cu spesele postale; si apoi multiamirea, aratata in precuventare Dlui Dr. S., pentru acelu pucinu servitiu si svatu la iavetiara sciintieloru si limbei materne, o strapuneau tenerii la acei doi domni; si D. Dr. S. laudá si pre acesti doi domni, pentru ostenelele sale si pre tenerime, oaci scie, se fia multiamitóre. D. Dr. S. n'a venatu, dupa atata recunoscintia in precuventare, nici n'a sciutu, ca va urma pentru asia pucinu servitiu, socotindu a'si face numai datorintia, déca le va dice, la tempulu seu, vreunu cuventu de svatu. —

Acum dara spuna publiculu cetitoriu, meritat'a D. Dr. S., pentru aceea incuragiare, purcésa din amorulu limbei nóstre, asemenea expresiuni; acelu barbatu, dicemu, despre care scimu, catu lucra, catu 'si mai bate capulu in privintia literaturii nóstre!? Asia se stiméza barbati nostri, desudatori pe campulu literaturii! si óre de ce? —

(Va urma)

Брашовъ. Апа минералъ дела Елиопатакъ лъгъ ної аичі е фъръ лндойлъ чеа маї де фрънте дн Ардеалъ, пентръ птерееа еї чеа анализаторе, дитъриторе ши вндектаторе де пълте боле крониче ши анэмтѣ, пентръ чеї че пѣтїмеокъ де stomach, вїнтре, де дитъритъръ де фїкатъ, днлареа спїнеї, emoroide, скрофле ши пълте боле фетейештї, чеаа че о'а доведїтѣ прїн каозрї пентрерате.

Комїсіѣнеа локалъ пѣ днчѣтѣ а компїза кѣ днвнпѣтїрїеа комодїтїлорѣ черѣте ла асфелїз де локзрї де кѣрѣ; вѣї каде, вѣї речї, дшѣ, оспетѣрїе, инспекціѣне медїкалѣ, ordїне, апѣ де ажнпѣ ши кѣ птерееа комприватѣ, дн кѣтѣ се еспортѣ дн тоате пѣрїїле, тóте гарантѣз пентрѣ пѣлцїтїрїеа óспецїлорѣ, дїнтре карї арарї ворѣ еї се пѣ се ре'пторкѣ шптрацї де сѣферїнѣ, дѣкѣ ворѣ пѣстра ordїнеа черѣтѣ де сѣферїнѣа фїкѣрїа. — Дн 15. Маїз се декарїде Кѣра ши кредетѣ, кѣ вомѣ еї черчетадї де пѣлцї óспецї аша сѣл оркѣт пѣтїмашї. —

БЪЛЕТІНЪЛЪ ОФИЦІАЛЪ.

Nro. 4235. / 357 ex 1860.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Дн конформїтате кѣ декретѣлѣ днлатѣлї министрїс ч. р. де їнтэрне дїн 19. Феврварїе а. к. Nr. 5665/308, кѣ днчепереа челї маї деанрóле апѣ школастїкѣ 1860/61 вїнѣ а се да дóзе локзрї де фндѣчїне де статѣ арделене дн їнстїтутеле мїлїтарї маї днлате де кѣлѣрѣ ши алте дóзе дн челе маї де жооѣ, пентрѣ карї се ескрїе копкѣрѣлѣ пѣпѣ ла 25. Априліе а. к. —

Ла ачѣоте локзрї де фндѣчїне де статѣ есте кїзматѣ фїкѣкарѣ тїперѣ дїн Ардеалъ, че аре лїпсѣ де ажторїз, фїз елѣ фїїлѣл шиї амплотїтѣ де статѣ, алѣ шиї мїлїтарїз, сѣл алѣ алтї вѣрватѣ, де алфелѣ кѣ мерїте.

Дн черере аре оз се арапе акѣратѣ ши дн фїка лї Dsm-nezeѣ птерѣлѣ фрїдїлорѣ кандидатѣлї, апóї дакѣ, ши карї дїн трїшїї сѣнт провѣзїцї, сѣл се фолосеокѣ де шиї локѣ де фндѣчїне, де шиї стїпендіѣ, ш. м. d.

Кандидатѣлѣ трѣвѣ сѣ фїе днпїнїтѣ де тотѣ, оѣл сѣ маї днпїнѣскѣ апѣл алѣ шиїспрезочелеа алѣ вїдеїї cale, ear' песте алѣ доїспрезочелеа сѣ пѣ фїз трекѣтѣ, маї днколо сѣ фїз алтїтѣ кѣ вѣрсатѣ ши сѣпѣтосѣ по депїнѣ. Дакѣ е ворѣа де шиї локѣ дн їнстїтутеле маї днлате де кѣлѣрѣ, катѣ сѣ фїз авсолвїтѣ кѣ сѣкѣсѣ вїнѣ а трѣїа класе нормале; ear' пентрѣ шиїлѣ дн челе маї де жооѣ, а доза класе нормале.

Черерїле алѣ оз фїз провѣзїте деосевї:

1. Кѣ атестатѣлѣ де ботезѣ алѣ кандидатѣлї.
2. Кѣ атестатѣлѣ дела школа нормале дїн ресептїва класе, апѣме кѣ testimonїлѣ школастїкѣ дїн семестрѣлѣ дїн зрїтѣ че претерѣне немїжлочїтѣ ла черереа де компетїнѣ.
3. Кѣ шиї атестатѣ демнѣ де кредїнѣ, еспедїтѣ де кѣтрѣ дерегѣторїа локале ши вїдїматѣ де кѣтрѣ ресептїва дерегѣторїз полїтїкѣ, сѣпѣторѣ деопре лїпса де авере а пѣрїнїлорѣ ши а кандидатѣлї.
4. Кѣ атестатѣлѣ де алтїрїеа кѣ вѣрсатѣ.
5. Кѣ шиї атестатѣ деспре сѣпѣтате, датѣ дїн партеа шиї докторѣ мїлїтаре градѣятѣ.
6. Кѣ декїзрѣчїнеа пѣрїнїлорѣ, алѣ а епїтропїлорѣ, кѣткѣ еї сѣнт гата, пентрѣ днпїнїареа де а се пѣтѣ кѣштїга шиї асфелѣ де локѣ де фндѣчїне, а пѣрта келтїелеле, че се речерѣ пентрѣ ашезарѣа кандидатѣлї дн ачелѣ їнстїтѣтѣ.

Черерїле компїсе дн модїлѣ ачѣота ши провѣзїте кѣ арѣтателе докзїнїте, не лѣгѣ ачѣеа ши тїмѣрате дѣпѣ черїнѣ, алѣ сѣ се аштерпѣ, пѣпѣ ла терпїнїлѣ дефїпѣтѣ маї сѣсѣ, ла гѣберпѣшїпїтїлѣ ачѣста ч. р.

Сївїлѣ, дн 5. Марїе 1860.

3—3 Дела ч. р. гѣверпѣшїпїтѣ пентрѣ Ардеалѣ.

Кѣрѣрїле ла вѣрѣ дн 10. Априле к. п. стаѣ ашеа:

	Вал. азст. фр. кр.
Галвїнї днпѣрѣтештї	6 26 ⁵ / ₁₀
Азгсѣзрѣѣ	113 25
Акціїле валкїлї	865 —
„ кредїтїлї	189 —
Днпѣрѣшїлѣ націоналѣ	79 30
Овлїгаціїле металїче екї де 5 %	68 20
Десѣрїчїареа, овлїгаціїле Ардеалїлї	— —
Korona	— —